

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

PROIECT MANAGERIAL

”Cercetare competitivă pentru o societate competitivă”
(2019-2022)

al candidatului pentru ocuparea funcției de director
al Instituției Publice ”Institutul Național de Cercetări Economice”

ALEXANDRU STRATAN

membru corespondent, doctor habilitat în științe economice,
profesor universitar

Chișinău – 2018

CUPRINS:

Curriculum vitae.....	3
I. Considerații generale.....	12
II. Scopul și obiectivele programului de activitate. Misiunea, viziunea și valorile INCE.....	13
III. Direcțiile de cercetare și tematicile științifice racordate la necesitățile Republicii Moldova.....	15
IV. Asigurarea realizării obiectivelor și sporirea calității cercetării	16
V. Consolidarea, valorificarea și perfecționarea continuă a cadrelor științifice	16
VI. Susținerea tinerilor cercetători.....	17
VII. Menținerea și dezvoltarea infrastructurii de cercetare și bazei tehnico-materiale.....	18
VIII. Activitatea editorială	18
IX. Diseminarea cunoștințelor, dezvoltarea relațiilor internaționale și promovarea imaginii INCE.....	19
X. Perfecționarea sistemului de management administrativ și financiar.....	19

CURRICULUM VITAE

1. Date personale:

Nume:	STRATAN	
Prenume:	ALEXANDRU	
Data și locul nașterii:	19 iunie 1976, s. Ni cani, r-l C l ra i, R. Moldova	
Naționalitatea:	moldovean	
Specialitatea:	management; finanțe și credit; relații internaționale	
Posturi și titluri științifico-didactice:	asistent universitar –	a.1998
	lector universitar –	a.2001
	lector superior universitar –	a.2004
	conferențiar universitar –	a.2006
	profesor universitar –	a.2014
Titlu științific:	doctor în economie –	a.2001
	doctor habilitat în economie –	a.2008
	membru corespondent al A M -	a.2017

Pregătirea cadrelor științifice: 9 doctori și doctori habilitați, peste 100 masteranzi

Grad de calificare al funcționarului public: rangul doi: consilier de stat de clasă a II-a

2. **Limbi cunoscute:** româna (materna), rusa, engleza, franceza.

3. Studii:

Instituția de învățământ	Academia de Administrare Publică pe lângă Președintele Republicii Moldova, Departamentul Relații Internaționale
Data: anul-anul	2002-2004
Gradul sau diploma	Specialist în Relații Internaționale

Instituția de învățământ	Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Facultatea Economie
Data: anul-anul	1993-1998
Gradul sau diploma	Economist-manager, specializarea Management

Instituția de învățământ	Academia de Studii Economice din Moldova, Facultatea Finanțe
Data: anul-anul	1993-1998
Gradul sau diploma	Economist, specializarea Finanțe și Credit

4. Activitatea în câmpul muncii:

Data:	Decembrie 2014 - prezent
Organiza ia	Institutul Național de Cercet ri Economice (A M i MEI, din 2018 - MECC)
Postul	Director

Data:	Aprilie 2013 – Septembrie 2014
Organiza ia	Institutul Național de Cercet ri Economice, A M, Ministerul Economiei
Postul	Director interimar

Data:	2010 – 2013
Organiza ia	Institutul de Economie, Finanțe și Statistic , A M, ME
Postul	Director

Data:	2004 - 2010
Organiza ia	UASM
Postul	Postdoctorat, Conferen iar universitar

Data:	2001 - 2004
Organiza ia	Camera de Licen iere din Republica Moldova
Postul	ef Direc ie Principal licen ierea activit ilor în agricultur i în domenii speciale

Data:	2000 - 2001
Organiza ia	Agen ia Na ional pentru Atragerea Investi iilor, Ministerul Economiei
Postul	Consultant, Direc ia Proiecte Investi ionale

Data:	1998 - 2000
Organiza ia	UASM
Postul	Doctorand

5. Principalele particip ri la conferin e interna ionale (speaker invitat):

Septembrie 2018	“	–
	”	,
Octombrie 2017	-	“
	”	,
Decembrie 2016	International roundtable „Actual problems of production and international exchange of scientific and technical information – solutions and challenges”, <i>Cape Town, Africa de Sud.</i>	
Iunie 2016	International conference „Competitiveness of the economy in the context of social policy measures”, <i>Jachranka, Polonia.</i>	
Mai 2016	International conference „Best practices in export promotion: experience in Latin America, Eastern Europe and Central Asia”, <i>Halle, Germania.</i>	
Octombrie 2015	International conference „Emerging Market Queries in finance and Business”, <i>Tirgu-Mures, Romania.</i>	

Octombrie 2015	International seminar „Scientific and technical information. Statistics and innovations: national experience and international cooperation”, <i>Hanoi, Vietnam.</i>
Iunie 2015	Scientific international conference „Science, technology and innovative technologies in the prosperous epoch of the powerful state”, <i>Ashgabat, Turkmenistan.</i>
Mai 2015	3rd North and East European Congress on Food, <i>Brasov, Romania.</i>
Aprilie 2015	International workshop, SMEs and small farms in agribusiness, BSEC, KAS, <i>Chisinau, Moldova.</i>
Octombrie 2014	Innovation for Cool Earth Forum (ICEF), <i>Tokyo, Japan.</i>
Octombrie 2014	Science and Technology in Society Forum 2014, <i>Kyoto, Japan.</i>
Iunie 2014	2 nd International Conference on CSR & Sustainable Development (CSR-2014), <i>Jakarta, Indonesia.</i>
Noiembrie 2013	V - « », 21-22 2013,
Mai 2012	International Conference “Scientific and Technological Innovation: National Experience and International Cooperation”, <i>Roma, Italia.</i>
Decembrie 2011	«
Mai 2011	», Global Management Conference, <i>Godollo, Hungary.</i>
Iulie 2010	III Astana Economic Forum “Sustainable economic growth in post-crisis period”, <i>Astana, Kazakhstan.</i>
Mai 2010	International conference “Scientific and technological innovations: national experience and international cooperation”, <i>Baku, Azerbaijan.</i>
Mai 2010	Knowledge Economy forum IX “Diversification Through Innovation: prospects for growth”, <i>Berlin, Germany.</i>
Octombrie 2009	3 rd Central European Conference in Regional Science, <i>Kosice, Slovakia.</i>
Octombrie 2007	Conferin a tiin ific Interna ional „Modalit i de eficientizare a managementului în condi iile economiei concuren iale”, USM, <i>Chi in u, Moldova.</i>
Octombrie 2006	- «
Septembrie 2006	», Conferin a tiin ific interna ional „Dezvoltarea durabil a României i Republicii Moldova în context european i mondial”, ASEM, <i>Chi in u, Moldova.</i>
Decembrie 2005:	Proiectul pilot NATO-CCMS „Managementul reac iei eficiente la risc: o abordare ecologic ”, edin a final , <i>Bruxelles, Belgia.</i>
Iunie 2005:	Workshop interna ional „Privatization, Liberalization, and the Emergence of Private Farms in Former Soviet Countries”, Conjuncture Research Center (Georgia), Hebrew University of Jerusalem (Israel), <i>Tbilisi, Georgia.</i>
Mai 2005:	Simpozion interna ional „Investi iile i relansarea economic ”, Edi ia a VI-a, Academia de Studii Economice, <i>Bucure ti.</i>
Mai 2005:	Workshop tiin ific avansat „Foresight, precaution and risk: preparing for the Unexpected”, NATO, Colegiul Imperial din Londra, UASM, <i>Chi in u.</i>
Noiembrie 2004:	Conferin a interna ional „Riscurile emergente i managementul riscului în Europa”, Societatea pentru Analiza Riscului, <i>Paris, Fran a.</i>

- Aprilie 2004: Proiectul pilot NATO-CCMS „Managementul reacției eficiente la risc: o abordare ecologică”, Colegiul Imperial din Londra, *Londra, Marea Britanie*.
- Ianuarie 2004: Seminar internațional „Rolul controlului exportului în promovarea politicii de non-proliferație”, Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Letonia, *Riga, Letonia*.
- Ianuarie 2004: Seminarul „Sistemul Național de Biosecuritate în Republica Moldova: identificarea necesităților și priorităților”, Ministerul Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului și UNEP-GEF, *Chișinău, Moldova*.
- Aprilie 2002: Masa rotundă „Vulnerabilitatea societății interconectate”, NATO, *Bruxelles, Belgia*.
- Aprilie 2001: Seminar internațional „Climate investiționale comparate: crearea parteneriatelor eficiente în promovarea investițiilor”, Agenția Națională pentru Atragerea Investițiilor și IRIS-Moldova (USAID), *Chișinău, Moldova*.
- Septembrie 2000: Masa rotundă în promovarea investițiilor: „Maximizarea beneficiilor ISD”, OECD și Agenția Turcă pentru Cooperare și Investiții, *Istanbul, Turcia*.
- Mai 2000: Conferința științifică internațională „Transformarea mecanismelor administrative în mecanisme de gospodărire”, Universitatea Agrară de Stat din Crimeea, *Simferopol, Ucraina*.
- Iunie 1996: Conferința internațională „Țări în tranziție: reforme economice”, Fundația Soros Moldova, *Chișinău, Moldova*.

6. Stagii profesionale:

- Aprilie 2013 - stagiul „Dezvoltarea macroeconomică a țărilor în curs de dezvoltare”, *Beijing, China*;
- August 2012 - training course „Household Behaviour – Theory and Applications”, *Moldova (IEFS)*;
- Aprilie 2009 - workshop „Antreprenoriatul inovativ: de la educație spre practic”, *Moscova, Rusia*;
- Iulie-August 2007 - coala de vară „Agricultura în proces de transformare – II”, DAAD, *Germania*;
- Mai 2005 - workshop de cercetare avansat „Foresight, precaution and risk: preparing for the unexpected”, NATO, Imperial College London, *Moldova*;
- Septembrie 2004 - coala de vară „Agricultura în proces de transformare – I”, DAAD, *Moldova*;
- Iunie 2002 - programul de business „Community Connections”, *SUA*;
- Aprilie 2000 - training „Marketingul teritorial și promovarea investițiilor”, *Consorzio Progetto Lazio '92, Moldova*;
- Aprilie 2000 - curs intensiv asupra democratizării sistemului de învățământ danez, South Zealand Agricultural College, *Danemarca*;
- Oct.-Dec. 1998 - stagiul „Susinerea învățământului economic superior”, TACIS, *Grecia*;
- Noiembrie 1997 - vizită de studiu la companiile de prelucrare a produselor agricole, ENSAT, *Fransa*.

7. Participare în proiecte științifice:

- 2016 *Regional initiative on agri-food trade and market integration for Europe and Central Asia (FAO, 2016);*
- 2016-2018 *Promoting inclusive horticultural value chains in Armenia, Georgia, Kazakhstan and Moldova (IFAD, 2016-2018);*
- 2015-2016 *Policy recommendation for development of the State program on Women's entrepreneurship with the state funding (UN Women, 2015-2016);*
- 2015-2016 *Diagnosticarea nivelului competitivității Republicii Moldova în scopul facilitării procesului integrării sale regionale și europene (Program de Stat - Securitatea economică în contextul integrării regionale și europene a Republicii Moldova (INCE, ASEM, 2015-2016);*
- 2015 *Local Governance and Development Component (UNDP, 2015);*
- 2015 *Introducerea unei noi priorități „Economia verde pentru IMM-uri” în Planul de Acțiune pentru a.2015-2017 pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020 (OECD, 2015);*
- 2015-2016 *Modele de asociere în agribusiness în țările V4: o nouă perspectivă pentru competitivitatea Moldovei (Fondul Visegrad, 2015-2016);*
- 2015 *TCP/MOL/3105 Capacity building for agriculture export development (FAO, 2015);*
- 2014 *Greening economies in the Eastern neighbourhood (UNEP, 2014);*
- 2014 *Local Governance Development (UNDP, 2014);*
- 2014-2016 *Explorarea potențialului comerțului agrar și al biomasei în Comunitatea Statelor Independente (FP 7, 2014-2016);*
- 2014 *Promovarea îmbunătățirii performanței de mediu a întreprinderilor mici și mijlocii (OECD, 2014);*
- 2014 *Introducerea standardelor UE în Moldova: spre un nou model de cooperare și planificare (Fondul Visegrad, 2014);*
- 2013 *Evaluarea stării economiei naționale ESSEN 2010-2014, INCE al Academiei Române, CCFM “Victor Slăvescu”;*
- 2013 *The Netherlands Fellowship Programmes, Tailor-made training (NFP-TM) "Decentralization: local aspects of cooperation" (NUFFIC, Holand);*
- 2012 *Integration of migrants in the countries of origin and destination (CARIM-east, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, Italy);*
- 2012 *EC/FAO Programme on Information Systems to Improve Food Security Decision-making in the European Neighbourhood Policy (ENP) East Area (FAO, 2012);*
- 2012 *Development and side effects of remittances in the CIS countries: the case of Republic of Moldova (CARIM-east, Robert Schuman Centre for Advanced Studies, Italy);*
- 2012 *Economic Growth Assessment for USAID Moldova (USAID/Ukraine);*
- 2012 *“Fiscalitatea netă, fiscalitatea brută. Studiul de caz România și Republica Moldova”, INCE al Academiei Române, CCFM “Victor Slăvescu”;*

2011-2014	<i>Proiect 11.817.08.31A „Elaborarea politicilor economice de dezvoltare a sectorului agroalimentar în contextul asigurării securității alimentare a Republicii Moldova„(A M, IEFS);</i>
2011-2012:	<i>Proiect 11.819.08.06A „Diagnosticarea potențialului competitiv al economiei naționale. Abordare multifactorial ” (A M, IEFS);</i>
2008 – 2009:	<i>Proiect 08.819.08.06A „Argumentarea economică a activităților de producere în sectorul agrar al Republicii Moldova” (ASM, UASM);</i>
2007 – 2008:	<i>Proiect de cercetare independent 07.411.06 INDF „Studii privind perfecționarea metodelor, tehnicilor și procedurilor de investigare în știința economică ” (A M, IEFS);</i>
2006 – 2010:	<i>Proiect instituțional „Mecanisme și instrumente de dezvoltare durabilă în spațiul rural” (A M, IEFS);</i>
08/2003 – 04/2004:	<i>UNEP-GEF: National Biosafety Frameworks Development Project (MECDT);</i>
12/2001 – 02/2002:	<i>GEF-PPG Project: Evaluation of capacity building necessities and national specific priorities in the field of biological diversity conservation (MECDT);</i>
09/1998 – 04/1999:	<i>EU TACIS Project: Support to higher education in economics (TACIS, ASEM).</i>

8. Publicații științifice (autor sau co-autor): peste 200 lucrări științifice în domeniul economiei, inclusiv 7 monografii, 2 manuale, 1 brevet de invenție, 2 certificate de înregistrare a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.

9. Principalele participări în grupurile de lucru pentru elaborarea cadrului normativ:

- Strategia națională în domeniul inovării (indicația ME nr.05/1-3023 din 10.06.2011);
- Strategia de susținere a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020 (indicația ME nr.04/3-111 din 13.08.2012);
- Foaia de parcurs pentru ameliorarea competitivității Republicii Moldova (HG nr.4 din 14.01.2014);
- Metodologia pentru evaluarea realizării Matricei de politici a Foii de parcurs privind ameliorarea competitivității Republicii Moldova (indicația ME nr.35 din 19.03.2014);
- Elaborarea normativelor veniturilor nete în baza tarifelor actualizate de costuri în sectorul agroalimentar (solicitarea MMPSF nr.04/163 din 03.02.2014 și publicate în MO al RM nr.340-346 din 18.12.2015);
- Metodologia elaborării normativelor de dotare energetică a sectorului agricol (indicația MAIA nr.16/6-27 din 15.04.2015);
- Evaluarea sferei alimentației publice și elaborarea propunerilor privind îmbunătățirea administrării fiscale în domeniu (solicitarea Guvernului RM nr.1414-169 din 16.03.2015 și indicația ME nr.04/6-2278 din 04.05.2015);
- Metodologia privind calcularea normelor de consum a carburanților la tractoare și combine pentru efectuarea lucrărilor agricole conform tehnologiilor aplicate (indicația MAIA nr.16/4-59 din 28.10.2015);
- Introducerea unei noi priorități ”Economia verde pentru IMM-uri” (certificat ME nr.04/5-1416 din 16.03.2016);
- Studiul privind oportunitatea utilizării tichetelor de masă și promovarea legii cu privire la tichetele de masă în Republica Moldova (indicația ME nr.04/5-1679 din 27.04.2016);
- Raportul de evaluare a competitivității și a impactului realizării Matricei de politici a Foii de parcurs pentru ameliorarea competitivității RM pentru anul 2014 (scrisoarea ME 04/3-2929 din 11.05.2016);

- Prognoza indicatorilor macroeconomici pentru anii 2016-2019 (indicația ME nr.17-2376 din 15.04.2016);
- strategia de dezvoltare socio-economic a raionului Străeni 2016-2020 (Consiliul raional Străeni);
- strategia de dezvoltare socio-economic a raionului Orhei 2016-2020 (Consiliul raional Orhei);
- strategia de dezvoltare socio-economic a raionului Leova 2014-2020 (Consiliul raional Leova);
- strategia de dezvoltare socio-economic a raionului Ialoveni 2014-2020 (Consiliul raional Ialoveni);
- strategia de dezvoltare socio-economic a raionului Rezina 2013-2020 (Consiliul raional Rezina);
- strategia de dezvoltare socio-economic a raionului Călărași 2013-2020 (Consiliul raional Călărași);
- strategia de dezvoltare socio-economic a raionului Fălciulești 2013-2020 (Consiliul raional Fălciulești);
- strategia de dezvoltare socio-economic a raionului Hîncești 2013-2020 (Consiliul raional Hîncești);
- strategia Națională de Dezvoltare Moldova-2020. Componenta Finanțe: accesibile și ieftine (Ministerul Economiei);
- Plan de acțiuni pentru implementarea strategiei de susținere a dezvoltării IMM-urilor pentru anii 2012-2014 (Ministerul Economiei);
- elaborarea propunerilor de perfecționare a politicii de stat în domeniul prețurilor/tarifelor (a. 2011, Ministerul Economiei);
- elaborarea Condițiilor de licențiere și listelor documentelor suplimentare, ce se anexează la cererile de eliberare a licențelor pentru unele genuri de activitate (Camera de Licențiere, a.2002-2003);
- elaborarea Strategiei naționale de dezvoltare durabilă a complexului agroindustrial al Republicii Moldova (2008-2015) (ASM, MAIA, a.2007).

10. Activitate profesională managerială, expertiză și consultant :

- membru al Consiliului Economic pe lângă Președintele RM (2017 - prezent);
- membru al Consiliului Economic pe lângă Prim-ministrul RM (2015 - prezent);
- membru al Colegiului Ministerului Economiei al Republicii Moldova (2010-prezent);
- membru al Consiliului de administrare a Fondului pentru Eficiență Energetică (2015 - prezent);
- membru al Consiliului pentru Competitivitate pe lângă Guvernul Republicii Moldova (2014-prezent);
- membru al Consiliului pentru statistică din Moldova (2010 - 2018);
- membru al Consiliului de experți a Comisiei Naționale a Pieței Financiare (2014 - prezent);
- membru al Consiliului de conformare al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat (2013 - prezent);
- membru al Consiliului de administrație al Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar (2012 - 2018);
- membru al Comisiei de ramură pentru consultări și negocieri colective în domeniul comerțului interior (2013 - prezent);
- reprezentant național al Republicii Moldova în cadrul Comitetului de Program "Științe socio-economice și umaniste" a Programului Cadru 7 al Uniunii Europene (2012-2013);
- reprezentant național al Republicii Moldova în cadrul Comitetului de Program "Provocările Societății 6" a Programului Cadru Orizont 2020 al Uniunii Europene (2014 - prezent);

- președinte al Consiliului pentru Dezvoltare Strategică a Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova (2015 - prezent);
- membru al Consiliului pentru Dezvoltare Strategică a Universității de Stat din Comrat (2016 - prezent);
- directorul Școlii doctorale ”Științe Economice și Demografice” a Consorțiului academic UnA M (2015 - prezent);
- vice-președinte al Comisiei de experți în economie a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare (2012-2018);
- membru al Comisiei unificate științe economice și inginerești a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare (2013-2018);
- membru al Asambleei Generale a Academiei de Științe a Moldovei (2013 – 2018);
- membru al Consiliului Suprem pentru Științe și Dezvoltare Tehnologică (2013-2018);
- președinte, referent oficial sau membru în Seminare științifice de profil și Consilii științifice specializate pentru susținerea tezelor de doctor și doctor habilitat în economie;
- reprezentant plenipotențiar al Republicii Moldova în Centrul Internațional de Informații tehnico-științifice (2010-prezent);
- reprezentant plenipotențiar al Republicii Moldova în Consiliul Coordonator Interstatal al CSI pentru informații tehnico-științifice (2010-prezent);
- președintele comisiei pentru susținerea examenelor de licență (Universitatea Liberă Internațională din Moldova, a.2012);
- președintele comisiei pentru susținerea tezelor de master (Academia de Studii Economice a Moldovei, a.2011, 2015-2016);
- președintele comisiei pentru susținerea examenelor de licență (Institutul de Stat de Relații Internaționale din Moldova, a.2009-2010, 2013, 2015-2016, 2018);
- președintele comisiei pentru susținerea examenelor de licență (Universitatea de Stat din Comrat, a.2008-2009);
- președintele comisiei pentru susținerea examenelor de licență (Universitatea de Stat din Moldova, a.2008-2009);
- președintele comisiei pentru susținerea examenelor de licență (Universitatea Slavonă din Moldova, a.2015-2016);
- membru al comisiei pentru susținerea examenelor de licență (Universitatea Agrară de Stat din Moldova, 2006, 2008).

11. Activitate editorială :

1. Economie și Sociologie, redactor-șef (Moldova)
2. Analele Universității din Petroșani (România)
3. Agricultural Economics and Rural Development (România)
4. Studia Mundi Economica (Ungaria)
5. Management theory and studies for rural business and infrastructure development (Lituania)
6. International Journal of Health (Romania)
7. International Journal of Business Research and Management (CSC Journals, Kuala Lumpur Malaysia)
8. : , (Kazahstan)
9. Studii Financiare (România)
10. Economics of Agriculture (Serbia)
11. (Rusia)
12. The Journal of Economics and Technologies Knowledge (Romania)

12. Membru al Asociațiilor științifice:

- Asociația Economistilor din Republica Moldova;
- Asociația „Clubul Economic Euroasiatic al oamenilor de știință”;
- Asociația Europeană a Economistilor Agrarieni;
- Asociația Internațională a Economistilor Agrarieni;
- Academia Internațională de Economie și Ecotehnologii.

13. Aprecieri și distincții:

- Doctor Honoris Causa UCCM (2018)
- Laureat al Premiului Național (2017)
- Diploma Guvernului RM de gradul I (2016)
- Medalia ”Meritul civic” (2015)
- Laureat al Premiului Academiei de Științe a Moldovei „Savantul Anului” (2014)
- Medalia de aur Inventica (2016)
- Medalia ”60 ani Institutul de Economie Națională”, Academia Română (2013)
- Diploma CNAA (2014)
- Laureat al Premiului Academiei de Științe a Moldovei pentru tinerii cercetători (a.2005)
- Laureat al Premiului Academiei de Științe a Moldovei pentru tinerii cercetători (a.2007)
- Diplomă gradul II (a.1996, a.1998) și diplomă gradul III (a.1997) pentru rezultate excelente la învățtură și activitate extracurriculară (Fundatia Soros-Moldova)
- Campion al Republicii Moldova și multiplu premiant al campionatelor naționale la volei masculin (1997-1998, 2005-2006, 2007-2008, 2008-2009, 2009-2010, 2010-2011).

14. Contact: tel.: +37369105921, e-mail: *alex_stratan@yahoo.com*

tiin a este c utarea adev rului - nu este un joc în care cineva încearc s - i înving oponentul, s -i prejudicieze pe al ii.

Linus Carl Pauling

Programul identific , armonizeaz i prioritizeaz , pentru o perioad de 4 ani, îndeplinirea scopului i spectrului larg de sarcini ale Institutului Național de Cercet ri Economice (INCE), identific obiectivele strategice, precum și direcțiile de cercetare în corespundere cu Strategia Național de Dezvoltare "Moldova 2030", Acordul de Asociere RM-UE, Codul Educației, Codul cu privire la tiin i inovare, Programul Național în domeniile Cercet rii i Inov rii (2019-2022), Statutul INCE, documentele de politici na ionale i alte acte normative.

I. CONSIDERA II GENERALE.

Institutul Național de Cercet ri Economice (INCE), în prezent, este singura instituție public național , specializat în cercetarea economic care pe parcursul mai multor decenii a consolidat cercet rile pe mai multe direcții, unele din acestea fiind unice în Republica Moldova. Pe parcursul anilor, colaboratorii Institutului au ob inut rezultate remarcabile în domeniile prognozelor macroeconomice, analizei financiare, economiei rurale, economiei antreprenoriatului, cercet rilor sociale i demografice, fiind un partener important al guvernului și altor instituții de stat în ceea ce prive te elaborarea bazei științifico-analitice pentru procesul decizional.

Structura INCE a fost într-o permanent schimbare, în prezent, fiind alc tuit din 5 subdiviziuni de cercetare: Secția analize și prognoze, Secția economie agroalimentar i dezvoltare rural , Secția cercet ri financiare și monetare, Secția cercet ri în antreprenoriat, Secția cercet ri sociale i nivelul de trai, Centrul de cercet ri demografice.

În ultima perioad , pot constata cu un sentiment de mândrie, c INCE s-a impus în con tiința opiniei publice, i-a format o imagine, i-a câștigat buna reputație atât în tar , cât i în str in tate, fiind extins semnificativ aria colabor rilor internaționale. Nivelul înalt al cercet rilor științifice, tendințele de perfecționare continu i abilitatea de adaptare la cerințele societ ții ne-au plasat pe treapta celor mai importante instituții de cercetare în domeniul economic i social, iar printre partenerii de baz care utilizeaz rezultatele noastre reg sim MEI, MMPSF, MADRM, BNM s.a. În această perioad , INCE a devenit i un f uritor de cadre înalt calificate, cariera multor cercet tori continuând în instituții de prestigiu naționale și internaționale.

INCE a obținut în premier acreditarea științific cu calificativul atribuit Categoria A – organizație cu recunoaștere internațional , având implement ri la nivelul suportului științific

oferit administrației publice de profil, fiind prima instituție de cercetare din țară care obține logoul de excelență în cercetare acordat provizoriu de Comisia Europeană și proiecte de cercetare în cadrul programului european – PC 7, dar și altor programe și fonduri regionale.

S-a reușit crearea și consolidarea unui nucleu științific performant, constituit din cercetători experimentați – doctori și doctori habilitați, practicieni, tineri cercetători, care asigură managementul eficient al proiectelor de cercetare, conexiunea dintre cercetare și procesul educațional, realizează activități de expertiză la nivel național și internațional.

Nu trebuie să se uite din vedere nici problemele cu care se confruntă cercetarea din Republica Moldova, iar INCE-ul nu este o excepție. Ele sunt bine cunoscute: subfinanțarea - insuficiența de investiții publice în scopuri de dezvoltare, scăderea prestigiului cercetării la general, fluctuația cadrelor din cauza salariilor mai puțin competitive în raport cu sectorul privat etc.

Intenția mea de a candida la funcția de director al INCE se bazează, în primul rând, pe experiența acumulată pe parcursul a 20 de ani de activitate științifico-didactică, conducător a mai multor proiecte de cercetare naționale și internaționale, membru a numeroase grupuri de lucru interdepartamentale la nivelul administrației publice centrale și experiența managerială – director INCE.

Astfel, prin programul managerial îmi propun ca INCE să își consolideze poziția de instituție de cercetări științifice în domeniul economic, recunoscut pe plan național și internațional, actor social important în elaborarea și monitorizarea politicilor economice și sociale, precum și instituție importantă de pregătire a cadrelor științifice.

II. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PROGRAMULUI DE ACTIVITATE. MISIUNEA, VIZIUNEA ȘI VALORILE INCE.

Reieșind din necesitățile dezvoltării economice ale țării, potențialului științific și profilul de cercetare al institutului în domeniul economico-financiar și socio-demografic, au fost trasate *scopul și obiectivele* programului managerial pentru următorii 4 ani.

Scopul programului: contribuție plină a INCE la realizarea Programului Național în domeniile Cercetării și Inovării (2019-2022), prin consolidarea bazei științifice pentru dezvoltarea social-economică și avansarea competitivității Republicii Moldova, efectuarea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative vizând evoluția proceselor economice și sociale din țară și pe plan mondial, astfel contribuind la fundamentarea cu argumente științifice ale strategiilor și programelor de restructurare și dezvoltare socio-economică, identificarea și susținerea celor mai adecvate forme de promovare și creștere durabilă a economiei naționale, atingerea unui nivel de trai decent și a calității vieții sporite a populației, fundamentarea și

susținerea politicilor și strategiilor de dezvoltare durabilă în vederea accelerării procesului de integrare europeană.

Obiectivele programului:

- consolidarea poziției INCE ca instituție de cercetare recunoscută pe plan național și internațional;
- promovarea unui sistem de cercetare economică bazat pe performanță științifică și potențial uman competitiv;
- sporirea gradului de aplicabilitate a rezultatelor cercetării și acordarea suportului științific autorităților centrale și locale, sectorului privat și asociativ;
- consolidarea potențialului uman în cercetare, atragerea tinerilor, concomitent cu sporirea atractivității carierei, în cercetarea economică;
- sporirea recunoașterii internaționale pentru calitate în cercetare prin internaționalizarea cercetărilor, extinderea relațiilor de colaborare științifică cu instituții din străinătate, participarea în proiecte internaționale;
- extinderea colaborării cu universități, instituții de stat, mediul privat și organizații non-guvernamentale.

Urmarea realizării acestor obiective, cercetările științifice fundamentale și aplicative elaborate în cadrul INCE vor contribui la realizarea strategiilor și programelor de dezvoltare socio-economică stringente pentru țară. INCE se va axa pe utilizarea cât mai rațională a potențialului științific și a bazei materiale proprii, pe implementarea rezultatelor științifice obținute cu amprentă pozitivă asupra sectorului real al economiei. Cercetările vor aborda, prioritar, problemele în contextul implementării Acordului de Asociere, dar și înscririi Republicii Moldova în circuitul economic regional și mondial.

Misiunea INCE. Mobilizarea și valorificarea resurselor din cadrul organizației spre realizarea cercetărilor excelente și inovative, pentru a propune soluții viabile de dezvoltare a Republicii Moldova și elaborarea prognozelor pe termen scurt și mediu; cooperare, coordonare și asistență în cadrul proiectelor și priorităților guvernamentale, precum și în domeniul privat; monitorizarea și evaluarea rezultatelor și efectelor implementării strategiilor și programelor guvernamentale; colaborare și schimb de experiență cu instituțiile de cercetare, instituțiile superioare de învățământ din țară, precum și cu comunitățile științifice de peste hotare.

Viziunea INCE: Organizație cunoscută în rândul societății civile și instituțiilor publice ca centrul de excelență în cercetarea economică; instituție în domeniul inovării, consultanței și asistenței pentru dezvoltare.

Valorile INCE: Responsabilitate; Calitate și excelență; Concentrare; Parteneriate; Flexibilitate; Integritate, Încredere și respect; Libertatea de exprimare.

III. DIRECȚIILE DE CERCETARE ȘI TEMATICILE ȘTIINȚIFICE RACORDATE LA NECESITĂȚILE REPUBLICII MOLDOVA.

Vectorul științific al INCE: Economie inteligentă, durabilă, competitivă și incluzivă.

Directii de cercetare:

I. POLITICI ȘI MECANISME ECONOMICO-FINANCIARE DE ACCELERARE A RITMURILOR DE DEZVOLTARE A ECONOMIEI NAȚIONALE;

II. CERCETAREA MULTIDISCIPLINARĂ A CAPITALULUI UMAN ȘI TRANSFORMĂRIILOR DEMOGRAFICE;

III. POLITICI ȘI MECANISME ECONOMICE DE DEZVOLTARE DURABILĂ A AGRICULTURII ȘI SPAȚIULUI RURAL

Tematicile științifice (2019-2022):

- Fundamentarea științifică a creșterii competitivității economiei rurale și sectorului agroalimentar.
- Monitorizarea și prognozarea dinamicii demografice.
- Cercetarea și argumentarea științifică a principalelor priorități și metodelor de facilitare a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii.
- Elaborarea și adaptarea modelului de prognoza a indicatorilor macroeconomici bazat pe un mecanism oportun de evaluarea a Produsului Intern Brut Potențial.
- Analiza sustenabilității financiare și perfecționarea instrumentelor de impulsie a pieței financiare în conformitate cu noua paradigmă a economiei naționale. Mecanisme de dezvoltare și finanțare a proceselor economiei circulare.
- Elaborarea bazelor științifice și instrumentelor inovatoare orientate spre soluționarea problemelor socio-economice privind creșterea bunăstării populației Republicii Moldova.

În vederea realizării cercetărilor pe direcțiile menționate, se prevede crearea grupurilor competitive mixte de cercetare și analiză interdisciplinară cu participarea cadrelor științifice din instituțiile din țară, precum și din străinătate. Totodată, se va intensifica practica de colaborare cu autoritățile publice centrale și locale, organizații nonguvernamentale, agenți economici.

IV. ASIGURAREA REALIZĂRII OBIECTIVELOR ÎI SPORIREA CALITĂȚII CERCETĂRII.

Integrarea în spațiul european de cercetare, cooperarea bilaterală și multilaterală, fondurile și programele internaționale, precum și operarea unor modificări în legislația în vigoare cu tangență la procesul de cercetare, ne impun să fim din ce în ce mai compatibili cu cercetarea europeană. Totodată, mai avem multe de făcut, în primul rând, pentru creșterea calității procesului de cercetare. Pornind de la cele indicate mai sus, pentru perioada care urmează, ne propunem:

- pregătirea INCE pentru evaluarea științifică începând cu 2020;
- elaborarea planului de dezvoltare instituțional pe perioada 2019-2022;
- participarea la concursul proiectelor de cercetare și stimularea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative pentru producerea cunoștințelor noi, care vor servi ca bază pentru autoritățile publice în luarea unor decizii științific argumentate la elaborarea politicilor socio-economice, precum și pentru mediul privat și societatea civilă, dar și vor contribui la realizarea obiectivului strategic de integrare europeană a Republicii Moldova;
- sporirea participării în programele europene și internaționale (inclusiv Horizon 2020, Horizon Europe, BSEC, Visegrad Fund, PNUD, UNFPA, programe transfrontaliere, etc.), concursurile de granturi, colaborările bilaterale și multilaterale, proiectele naționale de cercetare, contractele cu diferiți agenți economici, instituții, organizații ale sectorului asociativ;
- consolidarea direcțiilor științifice existente și extinderea ariei de cercetare în concordanță cu tematicile și direcțiile de cercetare în cadrul programului Horizon-2020, dezvoltarea cercetărilor multe și interdisciplinare;
- sporirea calității cercetărilor științifice prin aplicarea metodelor avansate de analiză și prognoză economică și socială;
- creșterea ponderii articolelor științifice publicate peste hotare în reviste specializate indexate în baze de date internaționale, a lucrărilor științifice elaborate în colaborare cu savanții din alte institute/universități din țară și de peste hotare.

V. CONSOLIDAREA, VALORIFICAREA ȘI PERFECȚIONAREA CONTINUTULUI CADRELOR ȘTIINȚIFICE.

Valoarea principală a INCE sunt cercetătorii științifici calificați de toate vârstele și specialități științifice, care prin activitatea lor de cercetare aduc un aport important în dezvoltarea științei economice din Republica Moldova.

În contextul dat, ne vom focusa pe valorificarea și dezvoltarea profesională continuă a cadrelor științifice ale INCE prin:

- aplicarea Cartei Europene a Cercetătorilor și implementarea Codului pentru recrutarea cercetătorilor;
- sporirea atractivității carierei în cercetare, motivarea personalului științific în baza performanțelor și rezultatelor obținute;
- perfecționarea continuă a personalului, atât prin organizarea seminarelor de instruire în cadrul INCE, cât și în centre de excelență de peste hotare;
- recrutarea specialiștilor cu competențe adecvate problemelor de integrare economică (cadre care posedă limba engleză, cadre tinere sub 35 de ani, cadre ce dețin grad științific – de master sau doctorat);
- consolidarea procesului de pregătire a cadrelor științifice în cadrul colii doctorale ”Științe economice și demografice”;
- transferul rezultatelor științifice obținute în cadrul INCE în procesul educațional și consolidarea pe această cale a relațiilor de colaborare cu universitățile din țară.

VI. SUSȚINEREA TINERILOR CERCETĂTORI.

- consolidarea direcțiilor principale de cercetare ale INCE prin crearea condițiilor pentru reproducerea lor și transferul de experiență și cunoștințe de la o generație la alta, dezvoltarea mentoratului științific;
- crearea condițiilor pentru creșterea profesională rapidă a tinerilor cercetători, atât prin studii de doctorat, cât și prin perfecționarea continuă (organizarea seminarelor științifice tematice,, inclusiv cu participarea experților de peste hotare);
- asigurarea condițiilor favorabile procesului de pregătire și de susținere a tezelor de doctor și doctor habilitat prin acoperirea tuturor costurilor ce țin de editare și publicare la toate etapele de susținere;
- susținerea mobilității cercetătorilor, masteranzilor și doctoranzilor din cadrul institutului prin intermediul diferitor programe internaționale (ERASMUS, H2020 etc.);
- antrenarea masteranzilor și doctoranzilor din universități în procesul de cercetare, ceea ce ar asigura un flux continuu de cadre;
- crearea în continuare a condițiilor bune pentru cercetare (literatură de specialitate, conexiune Internet, deplasări de serviciu în centrele de cercetare și universitățile de peste hotare, participări la conferințe etc.);

- extinderea participării tinerilor cercetători în proiecte naționale și internaționale, programe de stat, contracte economice etc.

VII. MENȚINEREA ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII DE CERCETARE

I BAZEI TEHNICO-MATERIALE:

- va continua crearea unor condiții optime de muncă, necesare desfășurării procesului de cercetare științific, activităților pe domenii;
- va continua identificarea surselor de finanțare a reparațiilor spațiilor destinate desfășurării activității adecvate de cercetare a institutului;
- va fi completat și renovat în continuare baza tehnică utilizată în cercetare (mijloace de comunicare, calculatoare, soft-uri de cercetare, alt echipament științific);
- vor fi intensificate eforturile privind finalizarea amenajării teritoriului și eficientizării energetice;
- crearea în cadrul BRT a bibliotecii economice digitale în parteneriat cu secțiile INCE;
- diversificarea surselor de completare a colecțiilor BRT cu accent pe achiziționarea cărților noi de pe piața editorială națională și internațională;
- formarea pe baza BRT a unui centru modern de informare, extinderea conectării INCE la bazele de date electronice, publicațiile științifice și bibliotecile electronice străine;
- ameliorarea bazei tehnico-materiale a complexului editorial al INCE;
- identificarea unui spațiu destinat colaboratorilor în pauza de masă (bucătăria de socializare).

VIII. ACTIVITATEA EDITORIALĂ

Una din direcțiile importante de activitate ale INCE prezintă elaborarea și editarea publicațiilor științifice. În acest sens, obiectivul principal al INCE constituie creșterea calității publicațiilor științifice și sporirea citirii lor la nivel național și internațional, precum și extinderea auditoriului ce utilizează edițiile științifice ale INCE.

Va continua editarea:

- revistei științifice de profil „Economie și sociologie” (limba engleză), cu indexare în mai multe baze de date internaționale;
- revistei științifice ”Analele INCE” (în limba română);
- Buletinului analitic trimestrial „Tendințe în economia Moldovei”;
- monografiilor și articolelor științifice ale colaboratorilor în baza tematicii de cercetare.

IX. DISEMINAREA REZULTATELOR ȘTIINȚIFICE, DEZVOLTAREA RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE ȘI PROMOVAREA IMAGINII INCE.

Evoluarea relațiilor internaționale, promovarea imaginii INCE și diseminarea cunoștințelor se va efectua prin:

- crearea și participarea cercetătorilor în cadrul consorțiilor de cercetare mixte internaționale, diversificarea legăturilor internaționale cu centre de cercetare prestigioase la nivel european și mondial;
- vor fi promovate mai insistent schimburile de experiență pentru cercetători, în scopul abordării procesului de cercetare dintr-o perspectivă nouă, adecvată epocii pe care o parcurgem;
- prin participarea cercetătorilor INCE în cadrul forumurilor științifice internaționale, conferințelor internaționale vor fi diseminate rezultatele pe tematica ariei noastre de cercetare;
- organizarea conferințelor științifice cu participare internațională, asigurarea continuității conferinței științifico-practice ”Creșterea economică în condițiile globalizării”;
- organizarea evenimentelor de popularizare a științei (Ziua științei, ziua uililor deschise a INCE etc.), participarea la târguri și expoziții științifice naționale și internaționale;
- diseminarea rezultatelor științifice în cadrul Centrului Internațional de Informație Tehnic-științific prin publicarea rezultatelor științifice în Baza de date „Materiale analitice: știință, tehnică, business”;
- va fi asigurat sprijinirea mobilității cercetătorilor și excelenței în cercetare prin intermediul EURAXESS;
- perfecționarea și actualizarea site-ului web al INCE.

X. PERFECȚIONAREA SISTEMULUI DE MANAGEMENT ADMINISTRATIV ȘI FINANCIAR

Întru eficientizarea managementului voi continua abordarea stilului de conducere participativ prin consultarea și coordonarea deciziilor cu colegii din echipa managerială, a membrilor Consiliului științific și a efilor de subdiviziuni.

La baza actului de conducere mă voi sprijini pe încrederea în oameni și responsabilitatea acestora ca angajați ai INCE; obligațiunile și drepturile angajaților vor fi respectate în conduita managerială. Seriozitatea în activitate, urmărirea disciplinei, controlul asupra executării planurilor de activitate, perseverența, hotărârea și solidaritatea – prezintă principiile de bază ale actului managerial.

Activitatea financiară va fi susținută de următoarele principii: creșterea veniturilor, prudența în cheltuieli. Ca venituri, pe lângă cele bugetare, sunt preconizate contractele de cercetare, contractele de prestări servicii etc.

Realizarea acestui program depinde atât de contribuția personală a conducerii instituției, cât și a consiliului științific, conducerii subdiviziunilor științifice, a tuturor cercetătorilor și personalului administrativ tehnic. Fiind unica instituție publică de cercetare economică din țară, INCE nu va avea afiliere politică, își va stabili independent strategia sa instituțională, va acționa în calitate de consultant științific al autorităților centrale și locale referitor la procesele economice care derulează în țară, venind inclusiv cu comentarii publice și va pleda pentru transformarea cercetării-dezvoltării și inovării într-un factor de relansare economică a Republicii Moldova.

Alexandru Stratan, m.c., dr.hab., prof.univ.

